

ČÁST PRVNÍ

POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

HLAVA I

POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V ČESKÉ REPUBLICCE

Díl 1

Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Zákon v souladu s právem Evropské unie¹⁾ upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „posuzování vlivů na životní prostředí“) a postup fyzických osob, právnických osob, správních orgánů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.

(2) Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí.

(3) Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti.^{1b)}

(4) Záměry podléhající posouzení podle tohoto zákona jsou zároveň předmětem jednotného environmentálního stanoviska¹⁹⁾. Závazné stanovisko podle § 9a odst. 1 se v takovém případě vydává současně jako jednotné environmentální stanovisko za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy; to neplatí pro záměry, u nichž oznamovatel nepožádal o vydání jednotného environmentálního stanoviska. Při vydávání jednotného environmentálního stanoviska k záměrům posuzovaným podle tohoto zákona se postupuje podle tohoto zákona a podle zákona o jednotném environmentálním stanovisku; stanoví-li tento zákon něco jiného než zákon o jednotném environmentálním stanovisku, postupuje se podle tohoto zákona.

¹⁾ Směrnice 2001/42/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/52/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí.

^{1b)} Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku.

K hlavě I dílu 1

Hlava I zákona upravuje posuzování vlivů na životní prostředí, a to v podobě strategické (SEA) a projektové (EIA). Díl 1 vymezuje předmět zákona, dále rozsah projektového i strategického posuzování a také základní pojmy definované pro účely tohoto zákona.

K § 1

Úvodní ustanovení zákona se vztahují na posuzování strategické i projektové a kromě § 1, upravujícího předmět zákonné úpravy, sem náleží i § 2, stanovující rozsah posuzování, a § 3, vymezující základní pojmy. Po dlouhou dobu nebyla úvodní ustanovení výrazně měněna – až novela z roku 2015 (zákon č. 39/2015 Sb.) a poté některé další pozdější novely doplnily do § 3 několik nových pojmů (navazující řízení, dotčená veřejnost apod.).

K odst. 1

Prostřednictvím komentovaného zákona jsou do českého právního řádu převzaty požadavky plynoucí z práva Evropské unie obsažené v SEA směrnici a v EIA směrnici. Zákon nicméně není pro tyto směrnice výlučným transpozičním předpisem – například požadavky SEA směrnice jsou pro koncepcí v oblasti územního plánování uvedeny též ve stavebním zákoně (nástroje územního plánování), požadavky EIA směrnice jsou v menší míře uvedeny ve stavebním zákoně (např. účastenství v řízení o povolení záměru), správním řádu (např. náležitosti rozhodnutí) či v soudním řádu správním (např. aktivní žalobní legitimace).

V poznámce pod čarou jsou aktuálně uvedeny oba relevantní prameny unijního práva, tj. SEA směrnice (2001/42/ES) i EIA směrnice (2011/92/EU), s tím, že u EIA směrnice je doplněna i její změna (revize) z roku 2014 (2014/52/EU). SEA směrnice doposud novelizována nebyla.

Pojem „posuzování vlivů na životní prostředí“ je legislativní zkratkou pro „posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví“ a takto je třeba jej v celém textu zákona vnímat – ostatně vyjadřuje to i rozsah posuzování podle § 2 (srov. zde slova „vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví“).

V odstavci 1 je dále vyjádřeno, že zákon je normou hmotněprávní (upravuje posuzování vlivů na životní prostředí, tj. například rozsah a způsob posuzování) i procesní (upravuje postup zde uvedených subjektů při tomto posuzování, tj. například lhůty pro podávání vyjádření, podklady pro vydání stanoviska apod.).

K odst. 2

Komentované ustanovení je zásadní z hlediska vymezení předmětu zákona a podrobuje je procesu posuzování vlivů na životní prostředí pouze ty záměry a koncepcí, které mají či mohou mít závažné vlivy na životní prostředí. K dosažení tohoto účelu zvolil zákon pro oblast SEA i EIA po vzoru práva EU kombinaci dvou režimů, které lze označit jako obligatorní a fakultativní.

Obligatorní režim spočívá ve vymezení okruhu aktivit, které budou vždy předmětem posuzování – od samého začátku tedy je u nich jisté, že posuzování bude probíhat. Vzhledem k jejich strategickému významu pro rozhodování veřejné správy (v případě koncepcí), resp. k jejich velikosti či způsobu provedení (například kapacitou záměru či použitými technologiemi – v případě záměrů) se u nich má ze zákona (*ex lege*) za to, že v souvislosti s jejich implementací, resp. realizací nastanou závažné vlivy na životní prostředí. V oblasti

EIA je okruh těchto záměrů vymezen v § 4 odst. 1 písm. a) a v návaznosti na to v příloze č. 1 kategorii I. Pro oblast SEA je vymezení koncepcí, které budou vždy posuzovány v procesu SEA, uvedeno v § 10a odst. 1 písm. a).

Fakultativní režim se projevuje v tom, že zákon v případě některých typů koncepcí a záměrů, resp. jejich změn umožňuje, aby u nich nejprve bylo prověřeno, zda v konkrétním případě budou mít závažné vlivy na životní prostředí, a to na základě zákonem stanovených kritérií. Toto zjišťování se označuje jako screening, a pokud se v rámci něho dospěje k závěru, že koncepce či záměry, resp. jejich změny mohou mít v konkrétním případě významný vliv na životní prostředí, budou rovněž předmětem posuzování. V opačném případě se u nich posuzování neprovádí. Okruh záměrů a jejich změn podléhajících screeningu je upraven v § 4 odst. 1 [zejména v písmenech b) a c)] a v návaznosti na to v příloze č. 1 kategorii II. V případě koncepcí a jejich změn se jedná o § 10a odst. 1 písm. b) a c). Pro záměry i koncepce shodně platí, že screening je prováděn v rámci tzv. zjišťovacího řízení, resp. tvoří jednu z forem zjišťovacího řízení (srov. blíže komentář k § 7 odst. 1 a 2).

Slova „v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce“ odkazují na definice obou pojmů uvedené v § 3. Co se záměrů týče, ze znění § 3 písm. a) vyplývá, že do působnosti zákona nespádají pouze záměry vymezené v příloze č. 1, ale též záměry jiné, konkrétně takové, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle zákona o ochraně přírody a krajiny mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (tzv. naturové záměry). Obdobně to platí i v případě koncepcí [viz § 10a odst. 1 písm. a) *in fine*]. Posouzení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti ve smyslu § 45i zák. o ochraně přírody a krajiny (tzv. naturové posouzení) se jako součást procesu SEA nebo EIA provádí tehdy, pokud orgán ochrany přírody ve svém stanovisku k návrhu koncepce nebo záměru nevyloučí významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

U záměrů, resp. koncepcí nezahrnutých do režimu zákona neprobíhá specializovaná procedura posuzování vlivů na životní prostředí. To však neznamená, že u nich aspekty ochrany životního prostředí nejsou nijak zvažovány – požadavky složkových předpisů se zde samozřejmě aplikovat budou a opatření na ochranu životního prostředí budou zajišťována zejména prostřednictvím JES (zejména v případě stavebních záměrů), resp. závazných stanovisek a jiných správních úkonů dotčených orgánů (srov. např. § 12 zák. o ochraně přírody a krajiny – souhlas orgánu ochrany přírody k zásahu do krajinného rázu, § 17 vodního zákona – souhlas vodoprávního úřadu k některým stavbám, zařízením nebo činnostem).

Specializovaným typem hodnocení v oblasti ochrany životního prostředí je hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na zájmy chráněné podle části druhé, třetí a páté zák. o ochraně přírody a krajiny. Toto hodnocení provádí osoba, která v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny hodlá uskutečnit závažné zásahy do výše uvedených zájmů, a jeho pravidla stanoví § 67 zák. o ochraně přírody a krajiny. Náležitosti hodnocení jsou stanoveny v § 7 vyhl. o nat. posouzení. Toto hodnocení může být samozřejmě použito i v rámci procesu EIA (srov. § 67 odst. 2 zák. o ochraně přírody a krajiny).

Další formou hodnocení v oblasti ochrany životního prostředí je posouzení možnosti zhoršení stavu nebo ekologického potenciálu záměrem dotčeného útvaru povrchové vody nebo stavu útvaru podzemní vody, resp. znemožnění dosažení dobrého stavu nebo dobrého

ekologického potenciálu záměrem dotčeného útvaru povrchové vody nebo dobrého stavu útvaru podzemní vody (srov. § 17 odst. 5 a § 23a odst. 8 až 10 vodního zákona). Posouzení provádí vodoprávní úřad s tím, že pokud usoudí, že provedením záměru by došlo ke zhoršení, resp. znemožnění dosažení stavu ve výše uvedeném smyslu, lze takový záměr povolit a realizovat až na základě udělení výjimky. Vodní zákon zde transponuje do českého právního řádu požadavky čl. 4 odst. 7 tzv. rámcové vodní směrnice (2000/60/ES). Záměr ve smyslu vodního zákona je přitom pojem širší než ve smyslu komentovaného zákona – nemusí se tedy jednat pouze o záměry uvedené v příloze č. 1 komentovaného zákona, popř. naturové záměry; navíc rozhodujícími kritérii jsou zde rozsah vlivu na vodní útvary a jeho trvalost, nikoli velikost záměru.

K odst. 3

Odstavec 3 vyjadřuje účel posuzování vlivů na životní prostředí v obou jeho formách, tj. posuzování projektového i strategického. Novela z roku 2017 (zákon č. 326/2017 Sb.) z tohoto ustanovení vypustila druhou větu, podle níž je „objektivní odborný podklad“ jedním z podkladů v řízeních podle zvláštních právních předpisů – tato věta totiž nepřesně implikovala, že by se ustanovení o účelu mělo vztahovat pouze na posuzování projektové. Obecnější účel podpory udržitelného rozvoje zmíněný na konci věty byl doplněn novelou z roku 2004 transponující do zákona požadavky SEA směrnice (zákon č. 93/2004 Sb.) – i v tomto případě se pravidlo vztahuje k oběma podobám posuzování vlivů na životní prostředí, tj. k SEA i EIA. Trvale udržitelný rozvoj společnosti je definován v § 6 zák. o ž. p. jako takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

Aniž by to bylo v komentovaném ustanovení explicitně obsaženo, je posuzování vlivů na životní prostředí rovněž nástrojem k naplňování a realizaci veřejného zájmu na ochraně životního prostředí a veřejného zdraví (srov. § 4 odst. 3 věta první), resp. veřejného zájmu na ochraně životního prostředí jako celku (srov. § 1 zák. o JES).

Podle EIA směrnice může být posuzování vlivů na životní prostředí zahrnuto do povolenacích řízení již existujících v členských státech, nebo pokud taková řízení neexistují, do jiných řízení nebo do řízení, která mají být zavedena pro dosažení souladu s cíli této směrnice (čl. 2 odst. 2). EIA směrnice tedy způsob, resp. fázi začlenění EIA do vnitrostátních povolenacích řízení výslovně neupravuje a v této otázce ponechává členským státům manévrovací prostor. Judikatura Soudního dvora EU zde nicméně nastavila určité mantinely týkající se zejména systému několikastupňového, resp. vícefázového povolenacího řízení, což je ve vztahu k systému povolenacích procesů pro záměry spadající do režimu EIA model existující ve většině členských zemí (viz zejména rozsudky SDEU C-201/02, C-290/03, C-508/03 a C-215/06).

Charakteristickým rysem české právní úpravy EIA jak podle komentovaného zákona, tak i podle předchozí právní úpravy účinné od roku 1992 (zákon ČNR č. 244/1992 Sb.) je, že tento proces je samostatnou procedurou, která předchází povolenacím procesům podle jiných předpisů (zejména řízení o povolení záměru podle stavebního zákona, ale v závislosti na typu záměru jde i o řízení podle horních či jiných předpisů) a není jejich součástí. Stejně tak je pro EIA od samého počátku právní úpravy na území ČR charakteristická oddělenost i v kompetenční oblasti – zatímco vedení procesu EIA zajišťují orgány ochrany životního prostředí (MŽP nebo krajské úřady, resp. v letech 1992–2001

okresní úřady), samotné povolovací řízení vedou orgány jiné (stavební úřady, báňské úřady apod.).

Částečné prolomení procesní oddělenosti EIA od povolovacích řízení představoval v letech 2007–2015 předchozí stavební zákon (č. 183/2006 Sb.) se svou úpravou souběžného vedení EIA s částí procesu pořizování regulačního plánu (§ 61 a násl.), resp. částí územního řízení (§ 91), nicméně tato úprava byla novelou z roku 2015 (zákon č. 93/2015 Sb.) zrušena. Další pokus o propojení procesu EIA s povolovacími procesy podle stavebního zákona přinesl zákon č. 225/2017 Sb. (šlo o rozsáhlou novelu stavebního zákona a současně celé řady dalších předpisů), který zavedl dva typy řízení, jejichž součástí je EIA (tzv. spojená řízení) – územní řízení s posouzením vlivů na životní prostředí (územní řízení s EIA) a společné územní a stavební řízení s posouzením vlivů na životní prostředí (společné řízení s EIA) s tím, že stavebník byl vždy oprávněn zvolit si, zda spojeného řízení využije či nikoli. V praxi byla však tato úprava investory využívána jen zcela ojediněle, proto ji nový stavební zákon – nepochybně i v souvislosti se zavedením JES – nepřevzal.

V případě procesu SEA i EIA je pod slovy „objektivní odborný podklad“ nutno vnímat stanovisko jakožto výsledek procesu, ale rovněž všechny podklady, informace a vyjádření, které byly v procesu posuzování získány a z nichž stanovisko vychází (srov. např. § 9a odst. 3 věta první uvádějící stanovisko jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních a § 9b odst. 5, který konkretizuje další podklady, z nichž správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení při svém rozhodování v tomto řízení vychází).

Postup příslušných úřadů při posuzování vlivů na životní prostředí je postupem orgánů státní správy, resp. orgánů územních samosprávných celků při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy; stanovisko podle § 9a (stanovisko EIA) i podle § 10g (stanovisko SEA) je podřaditelné pod kategorii tzv. jiných správních úkonů podle části čtvrté správního řádu (srov. rozsudek NSS 7 As 16/2015-76, kde je navíc vyjádřena nutnost podrobit rozhodnutí o zrušení stanoviska EIA soudnímu přezkumu, neboť má vliv na právní sféru toho, kdo měl na vydání přezkoumávaného stanoviska EIA zájem nebo dal k jeho vydání podnět). Na základě § 177 odst. 1 a 2 spr. řádu se tedy na postup příslušných úřadů při posuzování vlivů na životní prostředí budou aplikovat základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v části první hlavě II spr. řádu (§ 2 až 8) a ustanovení části čtvrté spr. řádu (§ 154 až 158).

V oblasti EIA nicméně došlo k významnému posunu v roce 2015, neboť novela zákona (zákon č. 39/2015 Sb.) změnila právní formu stanoviska EIA na kvalifikovanou formu – závazné stanovisko podle § 149 spr. řádu. Stanovisko EIA jakožto objektivní odborný podklad je tak závazné pro výrokovou část rozhodnutí a správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení jej musí v plném rozsahu zohlednit, tj. bez možnosti uvážení, které podmínky do svého rozhodnutí převezme a které nikoli (srov. k tomu naproti § 10 odst. 4 ve znění do 31. 3. 2015). Ostatní podklady hodnotí správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení podle své úvahy (§ 50 odst. 4 spr. řádu).

Právní forma stanoviska SEA se zmíněnou novelou nezměnila a toto stanovisko má nadále podobu tzv. jiného správního úkonu podle části čtvrté správního řádu.

Zmíněná novela z roku 2015 současně vypustila z § 23 tehdejší odstavec 12, podle něhož se na řízení podle komentovaného ustanovení tohoto zákona nevztahoval správní řád, pokud sám zákon nestanovil jinak (tak tomu bylo a je pouze v případě rozhodnutí o udělení, prodloužení a odejmutí autorizace v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí, srov. § 19 odst. 11). Po účinnosti správního řádu z roku 2004 bylo toto ustanovení

zavádějící, neboť přestože posuzování vlivů na životní prostředí nebylo a není správním řízením, aplikují se zde základní zásady činnosti správních orgánů i některá další ustanovení správního řádu.

K odst. 4

Komentované ustanovení bylo do zákona doplněno tzv. změnovým zákonem k zákonu o JES (zákon č. 149/2023 Sb.) s účinností od 1. 1. 2024. Tento zákon byl spolu s novým stavebním zákonem a jeho novelou (zákon č. 152/2023 Sb.) přijat s cílem reformovat povolovací procesy pro stavby podle stavebního zákona tak, aby byla překonána jejich roztržičnost a tím se urychlila výstavba. Zákon o JES (zákon č. 148/2023 Sb.) tento cíl naplňuje, aniž by současně došlo ke snížení úrovně ochrany veřejných zájmů (v tomto případě na úseku ochrany životního prostředí), jako tomu hrozilo podle původní verze stavebního zákona schválené v roce 2021 založené koncepčně na integraci velké části agend dotčených orgánů do stavebních úřadů.

V porovnání s předchozím právním stavem představuje JES procesní integraci na úseku ochrany životního prostředí, neboť nahrazuje správní úkony vydávané předtím samostatně (většinou v podobě závazného stanoviska). Co se předmětu týče, je JES jakožto závazné stanovisko k vlivům na životní prostředí vydáváno k záměrům povolovaným podle stavebního zákona nebo k záměrům podléhajícím procesu EIA (§ 2 odst. 1 zák. o JES). Z tohoto pravidla vyplývá, že JES pokrývá dvě skupiny záměrů:

- záměry podléhající povolení podle stavebního zákona – bez ohledu na to, zda jsou předmětem EIA nebo nikoli, a
- záměry nepodléhající povolení podle stavebního zákona, které však jsou předmětem EIA (např. záměry těžby nerostných surovin).

JES je tak v praxi podkladem především pro rozhodování stavebního úřadu v řízení o povolení záměru. U záměrů, které nejsou povolovány podle stavebního zákona, ale současně jsou předmětem EIA, je JES podkladem pro rozhodování i jiných správních orgánů vedoucích tzv. navazující řízení [§ 3 písm. g) komentovaného zákona], např. pro obvodní báňské úřady v řízení o stanovení dobývacího prostoru či v řízení o povolení hornické činnosti. Řízení, pro něž je JES podkladem, se souhrnně označují jako následná řízení (§ 1 zák. o JES).

Kromě výše zmíněných základních pravidel definuje zákon o JES zejména žádost o vydání JES, postup při jeho vydání, náležitosti JES a výkon státní správy na tomto úseku. Co se týče svého rozsahu, vydáním JES se nahrazuje celá řada správních úkonů, které orgány ochrany životního prostředí do nabytí účinnosti zákona o JES (1. 1. 2024) vydávaly samostatně, např. souhlas k zásahu do významné významného krajinného prvku, povolení ke kácení dřevin či výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů podle zákona o ochraně přírody a krajiny, souhlas s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, souhlas ke stavbám a činnostem, k nimž není třeba povolení podle vodního zákona, rozhodnutí o odnětí pozemků plnění funkcí lesa, resp. o omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesa podle lesního zákona apod. Tzv. integrační formule, vložená změnovým zákonem k zákonu o JES (zákon č. 149/2023 Sb.) do jednotlivých předpisů na úseku ochrany životního prostředí uvádí, že konkrétní správní úkon podle daného předpisu se v případě, kdy je vydáván JES, samostatně nevydává (srov. § 83 odst. 8 zák. o ochraně přírody a krajiny, § 21 odst. 3 zák. o ochraně z. p. f., § 17 odst. 7 vodního zákona apod.).

Samostatně, mimo režim JES, jsou vydávána povolení provozního charakteru na úseku ochrany životního prostředí, zejména integrované povolení podle zákona o integrované prevenci, a dále složková provozní povolení, kterými jsou povolení provozu tzv. vyjmenovaného stacionárního zdroje podle zákona o ochraně ovzduší, povolení provozu zařízení ke skladování, sběru, úpravě, využití nebo odstranění odpadu podle zákona o odpadech, a povolení k nakládání s povrchovými a podzemními vodami podle vodního zákona.

Co se týče záměrů nacházejících se ve zvláště chráněném území, evropsky významné lokalitě anebo ptačí oblasti, orgán ochrany přírody k nim vydává tzv. společné rozhodnutí, které zahrnuje všechny zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny (srov. § 83 odst. 9 zák. o ochraně přírody a krajiny). U výše zmíněných záměrů tak nejsou aspekty ochrany přírody a krajiny součástí JES.

První věta komentovaného ustanovení zavádí pravidlo, podle něhož se ke všem záměrům, které jsou předmětem EIA („podléhající posuzování podle tohoto zákona“) vydává JES („jsou zároveň předmětem jednotného environmentálního stanoviska“). Toto pravidlo je uvedeno i v zákoně o JES (srov. § 2 odst. 1, konkrétně textací „u záměru, který podléhá...posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí“), a to z důvodu vzájemné provázanosti komentovaného zákona a zákona o JES. U záměrů, které jsou předmětem celého procesu EIA se tedy vždy vydává také JES. V kontextu s dalšími větami komentovaného ustanovení nicméně platí, že stanovisko EIA může (ale nemusí) být vydáno současně jako stanovisko JES. Zákon ponechává na volbě oznamovatele, zda bude proces EIA prováděn společně s postupem směřujícím k vydání JES (tzv. sloučený postup EIA a JES) – pokud současně s dokumentací EIA předloží příslušnému úřadu žádost o vydání JES (§ 8 odst. 1 věta třetí), bude prováděn sloučený postup EIA a JES a výsledné závazné stanovisko bude současně stanoviskem EIA a stanoviskem JES. Toto závazné stanovisko musí splňovat současně náležitosti podle komentovaného zákona (§ 9 odst. 1) i náležitosti podle zákona o JES (§ 6 zák. o JES).

Pravidla vedení procesu EIA jsou poměrně podrobně uvedena v komentovaném zákoně (srov. zejména § 6 až 9a), zatímco pravidla procesu vedoucího k vydání JES jsou – opět poměrně podrobně – uvedena v zákoně o JES (srov. zejména § 3 až 6 zák. o JES). Za těchto okolností je tedy třeba jasně stanovit procesní pravidla právě pro případ, kdy bude probíhat sloučený postup EIA a JES. Komentované ustanovení tak činí v poslední větě, podle níž se při vydání výsledného závazného stanoviska (které bude současně stanoviskem EIA a stanoviskem JES) postupuje podle obou předpisů, nicméně v případě rozdílné úpravy té či oné otázky bude mít přednost úprava obsažená v komentovaném zákoně. Příkladem jsou lhůty, které jsou v obou zákonech nastaveny odchylně – pro tyto případy tedy budou relevantní lhůty uvedené v komentovaném zákoně (srov. lhůtu pro vydání stanoviska EIA podle § 9a odst. 1 a lhůtu pro vydání JES podle § 5 zák. o JES).

Jestliže oznamovatel současně s předložením dokumentace EIA příslušnému úřadu nepodá žádost o vydání JES, bude proces EIA a proces vedoucí k vydání JES veden samostatně. Nejprve tedy proběhne standardní samostatný proces EIA zakončený vydáním stanoviska EIA podle § 9a komentovaného zákona a teprve poté bude oznamovatel žádat o vydání JES podle § 3 zák. o JES. Protože obligatorní součástí žádosti o JES je vždy dokumentace pro povolení záměru podle stavebního zákona, resp. srovnatelný podklad podle jiného právního předpisu (např. dokumentace pro řízení o stanovení dobývacího prostoru), v nichž jsou požadavky vzešlé ze stanoviska EIA zohledněny, lze v těchto případech o vydání JES požádat až po vydání stanoviska EIA.

Pro záměry v režimu JES jsou z hlediska postupu v rámci EIA, resp. ve zjišťovacím řízení podle komentovaného zákona relevantní následující pravidla:

- dotčené orgány ve svém vyjádření k oznámení uvádí, jaké skutečnosti a podklady z hlediska jimi dotčených zájmů je nezbytné doložit pro následné vyhodnocení vlivů záměru podle zákona o JES (§ 6 odst. 6 věta třetí),
- kritériem pro zjišťovací řízení vedené ve scopingové podobě je i skutečnost, že záměr bude vyhodnocován rovněž z hlediska dotčených složek za účelem vydání JES podle zákona o JES [§ 7 odst. 1 písm. d)],
- součástí scopingového závěru zjišťovacího řízení jsou rovněž doporučení pro zpracování podkladů k žádosti o JES (§ 7 odst. 5 věta druhá),
- součástí odůvodnění screeningového závěru zjišťovacího řízení majícího formu rozhodnutí jsou rovněž doporučení pro zpracování podkladů k žádosti o JES (§ 7 odst. 5 věta třetí),
- oznamovatel může současně s dokumentací předložit příslušnému úřadu žádost o vydání JES (§ 8 odst. 1 věta třetí),
- dotčené orgány vydávají vyjádření k dokumentaci a současně podle zákona o JES (§ 8 odst. 3 věta třetí),
- příslušný úřad zveřejní na internetu žádost o JES a její součásti [§ 16 odst. 1 písm. o)],
- zpracovatel posudku zohlední ve vztahu k žádosti o JES pouze skutečnosti, které se vztahují k EIA (§ 9 odst. 2 věta třetí),
- předmětem veřejného projednání jsou ve vztahu k žádosti o JES pouze skutečnosti, které se vztahují k EIA (§ 17 odst. 7 věta druhá),
- stanovisko EIA obsahuje náležitosti stanovené zákonem o JES a jinými právními předpisy (§ 9a odst. 1 věta třetí).

Pravidla zmíněná výše pro dokumentaci a vyjádření k ní, zveřejňování žádosti o JES, posudek, veřejné projednání a pro stanovisko EIA se budou aplikovat pouze za předpokladu, že je veden sloučený postup EIA a JES, tj. pokud oznamovatel současně s dokumentací předloží příslušnému úřadu žádost o vydání JES.

Související ustanovení:

§ 2 – rozsah posuzování, § 3 – základní pojmy (zejména pojmy „záměr“, „koncepte“, „navazující řízení“ a „posouzení vlivů záměru na životní prostředí“), § 4 – předmět EIA, § 7 – zjišťovací řízení (EIA), § 8 – dokumentace, § 9a – stanovisko EIA, § 9b a násl. – navazující řízení, § 10a – předmět SEA, § 10d – zjišťovací řízení (SEA), § 10g – stanovisko SEA, § 11 – předmět mezistátního posuzování, § 20 až 22 – výkon státní správy, příloha č. 1

Související předpisy:

§ 6 zák. o životním prostředí, – § 1, § 2, § 6, § 7 a § 11 a násl. zák. o JES, – § 45h, § 45i, § 67 zák. o ochraně přírody a krajiny, – § 17 odst. 5, § 23a odst. 8 až 10 vodního zákona, – § 28 horního zákona, – § 13 odst. 7 zák. o integrované prevenci, – § 22 zák. o odpadech, – § 11 a násl. zák. o ochraně ovzduší, – § 4, § 40, § 61, § 175 a násl., § 182 a násl. stavebního zákona, – § 2 a násl., § 94 a násl., § 149, § 154 a násl., § 177 spr. řádu

Související legislativa EU:

čl. 1, čl. 3 odst. 1 SEA směrnice, – čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 1 a 2 EIA směrnice